

АНАЛИЗ НА РЕШЕНИЕТО НА ЗАДАЧА ДРЕВНИ ЯЙЦА

Подход 1: Динамично оптимиране

Първо да забележим, че ако $K \geq \log_2(N)$ тогава можем да решим проблема с двоично търсене в етажите и отговорът винаги е $\lceil \log_2(N) \rceil$. В случая, когато $K < \log_2(N)$, прилагаме динамично оптимиране. Изчисляваме двумерната таблица A където $A[N][K]$ съдържа най-малкия брой опити, с който можем да определим в N етажна сграда с K яйца къде яйцата започват да се чупят.

Инициализация: Очевидно $A[i][1] = i$ и $A[1][i] = 1$.

Рекурентна зависимост: За да разберем рекурентната зависимост, нека вземем първият ни опит. Ако хвърлим първото яйце от етаж I , имаме два варианта:

- Ако се чупи, тогава най-ниският “чуплив” етаж е някъде между 1 и I и ни остават $K-1$ яйца. След като знаем, че яйцето се чупи в I , остава да определим дали се чупи някъде между 1 и $I-1$ със $K-1$ яйца. Това можем да направим най-малко с $A[I-1][K-1]$ опита.
- Ако яйцето не се чупи, тогава трябва да проверим дали се чупи някъде между етаж $I+1$ и N , но все още имаме K яйца. Това можем да направим най-малко с $A[N-I][K]$ опита.

В най-лошия случай, ако хвърлим първото яйце от I -тия етаж, ще ни трябват $1 + \max(A[I-1][K-1], A[N-I][K])$ опита за да определим от кой етаж се чупи яйцето. Тогава стойността на $A[N][K]$ е:

$$A[N][K] = \min_{I=1..N} (1 + \max(A[I-1][K-1], A[N-I][K]))$$

Използвайки тази рекурентна зависимост, можем да попълним A и да намерим отговора в позиция $A[N][K]$. Сложността на това решение е $O(N^2K)$, но тъй като $K < \log_2(N)$ на практика сложността е $O(N^2 \log_2(N))$. За подробности вижте авторския код.

Подход 2: Извеждане на формула

Идеята е на проф. Роналд ван Луюк, който по стечение на обстоятелствата се оказва “на точното място в подходящото време” и съдейства на авторите.

Възможно е да изведем следната формула за най-високата сграда която можем да решим с K

яйца и T опита: $h_K(T) = \sum_{i=1}^k \binom{T}{i}$.

Използвайки тази формула, можем да намерим най-малкото T за което $h_K(T) \geq N$.

Тъй като $\binom{T+1}{i} = \frac{\binom{T}{i} * (T+1)}{(T-i+1)}$, можем да изчислим $h_K(T+1)$ от $h_K(T)$ за време $O(K)$. По този начин цялата задача може да бъде решена в време $O(NK)$.

Отново, тъй като прибъгваме до формулата само когато $K < \log_2(N)$, сложността на това решение става $O(N \log_2(N))$.

Преди да прочетете доказателството, предлагаме на по-любопытните ученици да го направят сами, използвайки следния план:

1. Покажете че $h_K(T) = \sum_{i=0}^{T-1} h_{K-1}(i) + 1$.

2. Отбележете, че $h_1(T) = \binom{T}{1} = \sum_{i=1}^1 \binom{T}{i}$.

3. Използвайки стъпка (1) и формулата $\binom{N}{K} + \binom{N}{K+1} = \binom{N+1}{K+1}$, докажете формулата по индукция.

Подробно доказателство:

1. Доказване, че $h_K(T) = \sum_{i=0}^{T-1} h_{K-1}(i) + 1$

Нека x е най-високият етаж, от който можем да хвърлим първото яйце. Ако то се счупи остават $k-1$ яйца и $T-1$ опита, и с тях трябва да определим на кой етаж между 1 и $x-1$ се чупи яйцето. Тогава $x \leq h_{k-1}(T-1)+1$. Тъй като искаме да максимизираме x , избираме $x = h_{k-1}(T-1)+1$. По същата логика хвърляме следващото яйце от етаж $h_{k-1}(T-1)+1+h_{k-1}(T-2)+1$ и т. н. Продължавайки по този начин, получаваме сумата $h_k(T) = \sum_0^{T-1} h_{k-1}(i)+1$.

2. Тривиално.

3. Стъпка (2) е базата на нашата индукция. Да допуснем, че за някое k вече имаме

$$h_{k-1}(T) = \sum_1^{k-1} \binom{T}{i}. \text{ Тогава:}$$

$$h_k(T) = \sum_0^{T-1} h_{k-1}(i)+1 = \sum_{i=0}^{T-1} \left[\sum_{j=1}^{k-1} \binom{i}{j} + 1 \right] = \sum_{i=0}^{T-1} \sum_{j=1}^{k-1} \binom{i}{j} + T = \sum_{j=1}^{k-1} \sum_{i=0}^{T-1} \binom{i}{j} + T =$$

$$\sum_{j=1}^{k-1} \left[\binom{0}{j} + \binom{1}{j} + \binom{2}{j} + \binom{2}{j} + \dots + \binom{T-1}{j} \right] + T = \sum_{j=1}^{k-1} \left[\binom{1}{j} + \binom{2}{j} + \binom{2}{j} + \dots + \binom{T-1}{j} \right] + T$$

Във вътрешната сума може да добавим $\binom{1}{j+1} = 0$. Така получаваме:

$$\sum_{j=1}^{k-1} \left[\binom{1}{j+1} + \binom{1}{j} + \binom{2}{j} + \binom{2}{j} + \dots + \binom{T-1}{j} \right] + T = \sum_{j=1}^{k-1} \left[\binom{2}{j+1} + \binom{2}{j} + \binom{2}{j} + \dots + \binom{T-1}{j} \right] + T = \dots$$

$$\dots = \sum_{j=1}^{k-1} \binom{T}{j+1} + T = \sum_{j=2}^k \binom{T}{j} + \binom{T}{1} = \sum_{j=1}^k \binom{T}{j}$$

Подход 3: Почти като формулата, но малко по-лесно

Вглеждайки се по-внимателно в подход 2, се оказва, че стъпвайки на доказаната зависимост $h_k(T) = \sum_0^{T-1} (h_{k-1}(i) + 1)$, можем да решим задачата без да извеждаме и използваме комбинаторната формула. Прилагайки тази зависимост, можем да получим:

$$h_k(T) = \sum_0^{T-1} (h_{k-1}(i) + 1)$$

$$= \sum_0^{T-2} (h_{k-1}(i) + 1) + h_{k-1}(T-1) + 1 = h_k(T-1) + h_{k-1}(T-1) + 1$$

Бележка: Поразсъждавайте и ще откриете, че последната зависимост може да бъде изведена пряко чрез разсъждения и без да стъпвате на доказаната зависимост $h_k(T) = \sum_0^{T-1} (h_{k-1}(i) + 1)$.

Както знаем $h_1(T) = T$. Тогава можем да построим следната таблица, в която номерата на редовете са броя яйца, а номерата на редовете – броя опити. В елемента на таблицата, намиращ се на ред i и стълб j се намира максималната височина на сграда, за която можем да решим задачата с i яйца и j опита.

T \ K	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	1	3	6	10	15	21	28	36	45
3	1	3	7	14	25	41	63	92	129
4	1	3	14	22	37	63	105	169	262

Запълването на таблицата става много лесно – по редове, като всеки ред се запълва отляво надясно. Първият ред е ясен – в него стоят числата 1, 2, 3,.....Първият стълб е изцяло запълнен с единици. Тогава, започвайки от втория ред и втория стълб, всеки следващ елемент се получава като сума от предхождания го на реда елемент, елемента който е горе, вляво от него и 1. Това запълване на всеки ред трябва да продължава, докато в него се

получи височина на сградата, по-голяма или равна на N (можете да забележите, че редовете ще стават все „по-къси“). Когато в ред с номер K достигнем до число, по-голямо или равно на N , номерът на стълба на това число дава търсения минимален брой опити.

Това, което е важно е, че на нас въобще не ни е нужна цялата таблица – в сметките участват само последните два реда. Това ни позволява да работим с масив $p[2][N]$, като алтернативно сменяме редовете му, докато не стигнем до K яйца. Тъй като N може да е много голямо (до 10^9), то не можем да си позволим да използваме толкова голям масив. За целта е достатъчно да се съобрази и пресметне, че още на втория ред от таблицата, за достигане до височина на сградата, по-голяма от 10^9 , трябва да се пресметнат по-малко от 45000 елемента. Така че случаят $K=1$ може да се обработи отделно (извежда се направо стойността на N) и първият ред на масива да се запълни направо за $K=2$, използвайки формулата $p[0][j]=p[0][j-1]+(j-1)+1=p[0][j]+j$ ($p[0][1]=1$). По този начин масивът, който ни трябва е с максимална размерност $[2][45000]$.

На пръв поглед решението е със сложност $O(N*K)$ или, тъй като разглеждаме $K < \log_2 N$, $O(N*\log_2 N)$. Ако това беше така, то нямаше да е много добре, като се има предвид, че N може да е до 10^9 . Горните разсъждения показват, че при $K=1$ решението е със сложност $O(1)$ (извежда се направо N), а при $K>1$, броят на елементите в редовете рязко намалява със всеки следващ ред, така че всъщност сложността е доста по-малка – определено по-малка от $O(45000*K)$.

Реализациите са във файловете *egg_dyn.cpp*, *egg_formula.cpp* и *eggR.cpp*.

Идея на задачата: Димитър Бунов, Павел Петров

Реализация: Димитър Бунов, Руско Шиков

Анализ: Димитър Бунов, Руско Шиков